

Eva Biaudet r

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Artists at Riskin rahoituksen turvaamiseksi (325 000 euroa)

Eduskunnalle

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on lisännyt radikaalisti Artists at Riskin (AR) työn tarvetta: yli 3 000 ukrainalaista taiteilijaa on hakenut residenssiä, joista yli 700 on sijoitettu Suomeen, muualle Eurooppaan ja turvallisemmille alueille Ukrainassa. Erityisesti ukrainalaisten naistaiteilijoiden ja heidän lastensa turvaaminen on edelleen yhtä akuutti tarve kuin sodan alkuvaiheessa. Vuonna 2025 AR on kehittänyt Ukrainan sisäistä verkostoa, joka tukee myös eturintamalta palaavia sotaveteraaneja. Tilanne Harkovassa on äärimmäisen vakava, ja AR:n suunnittelemat residenssi- ja terapiatoiminnot ovat elintärkeitä sodan keskellä.

Samalla AR:n globaalin verkoston jatkuvuus on vaarassa vuonna 2026. Sida ja UM ovat tukeneet residenssejä konfliktialueiden läheisyydessä muun muassa Belgradissa, Tunisiassa, Sansibarissa ja Lusakassa, mutta ilman kansallista rahoitusta tämä toiminta päättyy. Kansainvälinen projekti-rahoitus edellyttää kansallista vastinrahoitusta, joten Suomen tuki on ratkaisevaa.

AR on tehnyt vuodesta 2013 lähtien kansainvälisesti tunnustettua työtä taiteilijoiden ja ihmisoikeuspuolustajien tukemiseksi tilanteissa, joissa heidän ilmaisunvapautensa, turvallisuutensa ja henkensä on uhattuna. AR:n ydintoimintaa on turvaresidenssien järjestäminen (3—18 kk) vainoetuille taiteilijoille ja ihmisoikeuspuolustajille, jotka pakenevat sotaa tai vainoa. AR:n toimintamalli on kansainvälinen referenssi, ja sitä on hyödynnetty yhteistyössä muun muassa UNESCO:n, PEN Internationalin ja useiden eurooppalaisten kulttuurilaitosten kanssa.

AR:n tietotaito vahvistaa myös Suomen kulttuurista huoltovarmuutta ja kansainvälistä profiilia ihmisoikeuksien ja taiteen puolustajana. AR-sihteeristön toiminta Helsingissä yhdistää kotimaiset ja kansainväliset verkostot ja tukee myös Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittisia linjauksia.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 325 000 euroa momentille 24.90.50 Artists at Riskin toiminnan turvaamiseksi vuodelle 2026.

Helsingissä 3.10.2025

Eva Biaudet r